

DOELEN DUURZAME ZUIVELKETEN 2030

HERIJKINGSMOMENTEN: 2023 EN 2027

Thema	Onderwerp	Doel	Indicator	Afbakening en aanpak
Verdienmodellen	Verdienmodellen	<p>In beeld brengen verdienmodellen.</p> <p>Verdienmodel voor melkveehouders bij duurzaamheidsprestaties door middel van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere opbrengsten en/of • Lagere kosten en/of • Meer ontwikkel cq gebruikruimte 	<p>Voor het realiseren van de doelen van de Duurzame Zuivelketen hebben alle ketenpartners en stakeholders een verantwoordelijkheid. Al deze partijen dienen een bijdrage te leveren aan verdienmodellen.</p> <p>In 2020 worden de verdienmodellen nader geconcretiseerd en gekwantificeerd.</p> <p>De bevindingen van de Task Force van minister Schouten worden hierbij meegenomen.</p>	
<p>Klimaat verantwoorde zuivelsector in Nederland.</p> <p>Naar een energie-neutrale melkveehouderij in 2030</p> 	Broeikasgasreductie	<p>‘Klimaat verantwoorde zuivelsector in Nederland’.</p> <p>Uitvoering plan ‘Klimaatverantwoorde zuivelsector in Nederland’ in het kader van het Klimaatakkoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,8 Mton Reductie methaan • 0,2 Mton bodem aanvullend: • 0,6 Mton energie • In 2030 tov bestaand beleid <p>(1,0 Mton indicatief buiten NL)</p> <p>(onder randvoorwaarden en rollen en verantwoordelijkheden van alle stakeholders zoals vastgelegd in het plan Klimaatverantwoorde zuivelsector in Nederland (dec 2018))</p>	<p>Mton CO2 eq zuivelketen.</p> <p>Ondersteunende indicator CO2 eq per kg melk (klimaatmodule)</p>	<p>Uit eerdere doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Melkveehouderij incl. productie grondstoffen en gebruik duurzame energie • Melkverwerking inclusief transport van boerderij naar productielocaties en tussen locaties, incl. gebruik duurzame energie, excl. productie overige grondstoffen en verpakkingen, excl. Retail en consument) • Hanteren LCA-methode • Aanpak veenweide gebied is geen onderdeel plan ‘klimaatverantwoorde zuivelsector in Nederland’; vergt gebiedsgerichte aanpak

Thema	Onderwerp	Doel	Indicator	Afbakening en aanpak
	Energieneutraal	Energie-neutrale melkveehouderij 2030 (sectorniveau primaire sector)	Aandeel zelf opgewekte of ingekochte duurzame energie ten opzichte van het totaal verbruik aan energie in de primaire sector, sectorniveau (%)	<ul style="list-style-type: none"> • elektra eigen productie • brandstof: alternatieve brandstoffen (batterij, biodiesel, waterstof of groen gas e.d.) • vermindering gebruik fossiel gas
	Energiebesparing	Energiezuinige Zuivelverwerking en transport: 3% energiebesparing/jaar (vertaling van het Klimaatakkoord)	Primair brandstofgebruik (elektra, diesel, gas) per kg melk (kJ)	<ul style="list-style-type: none"> • gebruik van energie (elektra, gas diesel) door melktransport (van boerderij naar productielocaties en tussen productielocaties) en melkverwerking (productielocaties). • Uitgedrukt in primair brandstofverbruik (fossiele brandstoffen) per kg geleverde melk.
Continue verbeteren diergezondheid en dierenwelzijn	Duurzame Koe	Verantwoord diergeneesmiddelengebruik (in lijn met waarden Autoriteit Diergeneesmiddelen SDA)	Antibioticagebruik: aandeel melkveebedrijven onder SDA actiewaarden, met als doelstelling handhaven huidige niveau van 99%	<ul style="list-style-type: none"> • Definitie antibioticagebruik conform SDA
		Een verantwoorde levensduur van koeien voor een duurzame melkveehouderij: <ul style="list-style-type: none"> • 2030 heeft 90% van de melkveebedrijven minimaal een levensduur van het sectorgemiddelde in 2018. • Doelstelling 2025: 70% van de bedrijven heeft minimaal een levensduur van het sectorgemiddelde in 2018 • Te bereiken door het motiveren van melkveehouders vanuit verschillende partijen in de sector 	Aandeel bedrijven met een gemiddelde levensduur op of boven het sectorgemiddelde van 2018	<ul style="list-style-type: none"> • Gemiddelde leeftijd bij afvoer van melkkoeien • Alleen de koeien die worden geslacht of op bedrijf sterven • Bij de beoordeling van het realiseren van het sectordoel wordt rekening gehouden met de invloed van bijzondere omstandigheden. (wijziging wet- en regelgeving, dierziektenuitbraak)

Thema	Onderwerp	Doel	Indicator	Afbakening en aanpak
	Continu verbeteren van dierenwelzijn	<ul style="list-style-type: none"> Op alle melkveebedrijven wordt dierenwelzijn continu gemonitord door de melkveehouder; ism de zuivelonderneming wordt dit aantoonbaar gemaakt. In 2020 wordt op 95% van de bedrijven het KoeKompas met Welzijnsmonitor uitgevoerd 2021 één toekomstbestendige systematiek voor diergezondheid en –welzijn en voedselveiligheid: KoeMonitor. Met de instrumenten KoeData, KoeKompas, KoeAlert. 2022: Nulmeting en vaststellen doelstelling Welzijnsmonitor op sectorniveau in 2023 2021 oplevering onderzoek biomarkers; bepalen vervolgstappen om in de toekomst (2030) dierenwelzijn aan de hand van biomarkers te kunnen bepalen 	Aandeel bedrijven waarop het KoeKompas met welzijnsmonitor is uitgevoerd	
	Goede zorg voor jongvee/ jonge dieren	<ul style="list-style-type: none"> 2025: 80% Van de melkveebedrijven heeft een KalfOK-score hoger dan 75 2030: 90% Van de melkveebedrijven heeft een KalfOK-score hoger dan 75. 	Aandeel bedrijven met KalfOK score van 75 en hoger	<ul style="list-style-type: none"> Aanpak via KalfOK Onafhankelijk advies vragen over niveau verantwoorde kalverzorg (SDa-aanpak) Daarnaast aanpak extremen via zuivelkwaliteitssystemen Per kwartaal cijfers Rundermonitoring publiceren t.a.v kalversterfte.
Behoud weidegang	Weidegang	<ul style="list-style-type: none"> Ten minste behoud niveau weidegang zoals opgenomen in Convenant Weidegang, namelijk 81,2 procent van de melkveebedrijven past een vorm van weidegang toe. Ten minste handhaven van het niveau van volledige weidegang in 2012, namelijk 73,6 procent van de melkveebedrijven past dit toe. 	Het aandeel melkveebedrijven met volledige weidegang of deelweidegang.	<ul style="list-style-type: none"> Voor de definitie van volledige weidegang wordt aangesloten op de definitie van weidegang volgens Stichting Weidegang. Voor deelweidegang is er een standaard vastgelegd onder zuivelondernemingen. Faciliteren aantoonbaar maken van extra weide-uren tbv prestatie meting van milieudoelen, zoals ammoniak. Vóór het weidegangseizoen 2020 nagaan of het aantal bedrijven dat wordt gehanteerd gerelateerd kan worden aan het aantal koeien met weidegang.

Thema	Onderwerp	Doel	Indicator	Afbakening en aanpak
Behoud bio-diversiteit 	Duurzaam veevoer	<ul style="list-style-type: none"> • 100% gebruik van verantwoorde soja vanaf 2015 (RTRS of gelijkwaardig) • Gebruik van verantwoorde palmpitten in veevoer (RSPO of gelijkwaardig) • Operationele doelstelling: In 2020 wordt nagegaan of en zo ja op welke wijze het gestelde doel realiseerbaar is. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aandeel gevoerde soja duurzaam ingekocht (%) • Aandeel gevoerde palmpittenschilfers duurzaam ingekocht (%) 	<ul style="list-style-type: none"> • Het betreft duurzame soja die voldoet aan RTRS of gelijkwaardig. • Het uiteindelijk doel is mass balance, certificaten geaccepteerd als ingroeimodel • PM
	Produceren binnen milieuranvoorwaarden	<p><i>Ammoniak: de sector zal met het Ministerie van LNV een aanpak opstellen voor de korte en langere termijn. Onderdelen van deze aanpak zijn reductie door technische maatregelen en de invulling van een gebiedsgerichte aanpak.</i></p>	<p><i>Hoeveelheid ammoniak uit dierlijke mest afkomstig van Nederlandse melkveestapel (miljoen kg NH3).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Produceren binnen milieuranvoorwaarden; produceren binnen fosfaat- en stikstofplafond is wettelijk geregeld.</i> • <i>Aanpak past binnen ambities weidegang, gras in rantsoen en open stallen.</i> • <i>Onder de Nederlandse veehouderij vallen alle dieren die in de Landbouwtelling worden geteld op landbouwbedrijven.</i> • <i>Met de Nederlandse melkveestapel worden alle melk- en kalfkoeien, fokjongvee en fokstieren bedoeld.</i> • <i>De ammoniakemissie betreft de berekende emissie uit stallen, mestopslagen, bij beweiding en bij aanwending.</i> • <i>Gezien de onzekerheden over de meet- en berekenmethodiek m.b.t. de uitstoot van ammoniak, zal hierover op korte termijn brede overeenstemming moeten komen, zodat duidelijkheid wordt geboden</i>

Thema	Onderwerp	Doel	Indicator	Afbakening en aanpak
	<p>Positieve bijdrage leveren aan behoud van biodiversiteit door verminderen van de negatieve impact en de verhogen van de positieve impact</p>	<p>Operationele doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benchmark beschikbaar voor bedrijven op individuele impactindicatoren (KPI's) per 2019. • Integrale score/index vaststellen voor biodiversiteitsmonitor in overleg met de Stichting biodiversiteitsmonitor • Eerste integrale sector meting op basis van de integrale score in 2022 en internationaal reviewen van de index. • Doel vaststellen in 2023 in de lijn van gemiddelde index in 7 jaar tijd met X% verbeteren. • Bijdragen aan de doorontwikkeling van de biodiversiteitsmonitor via de nog op te richten stichting biodiversiteitsmonitor. • In 2020, duidelijke visie/verhaal opstellen over de rol van melkveehouderij in biodiversiteitsherstel en samen met stakeholders andere keten-partijen en overheden, stimuleren om te belonen op integrale score biodiversiteitsmonitor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Integrale score biodiversiteitsmonitor. • Bij aanvang gebaseerd op de impact-indicatoren: • Stikstof-bodemoverschot • Blijvend grasland • Ammoniak • Broeikasgassen • Eiwit van eigen land • Beheer van natuur en landschap • Kruidenrijk grasland 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpak via kringlopen, verbeteren bodenkwaliteit en werken aan natuurbeheer. • Sectorale doelstelling, individueel sturen • Sturen op impact op bedrijfsniveau, regionaal niveau en daarbuiten om trade-off te voorkomen • Eerste meting voor intern gebruik op KPI's (excl. Beheer van natuur en landschap en Kruidenrijk grasland) in 2019 • De in 2019 gepresenteerde stikstofaanpak draagt bij aan verminderen van de negatieve impact

Thema	Onderwerp	Doel	Indicator	Afbakening en aanpak
Grondgebonden melkveehouderij	Grondgebonden	<p>In 2025 is de melkveehouderij grondgebonden cf advies van de commissie Grondgebonden Melkveehouderij</p> <p>a. Eiwitbehoefte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elk bedrijf is grotendeels zelfvoorzienend <ul style="list-style-type: none"> - 65% eiwit van eigen grond of uit de buurt (op basis van voortschrijdend 3 jaar gemiddelde) <p>b. Lokale kringlopen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eiwit van eigen grond (of uit de buurt) en mest op eigen grond (of in de buurt) <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van buurtcontracten binnen straal van 20 km (mits 50% zelfvoorzienend) <p>c. Huiskavel met gras</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voldoende grote huiskavel ten behoeve van weidegang <ul style="list-style-type: none"> - Maximaal 10 melkkoeien per hectare op beweidbare huiskavel <p>d. Op basis van toename productie eiwit van eigen grond of uit de buurt zal import van eiwitrijke grondstoffen sterk afnemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minder afhankelijk van import eiwitrijk krachtvoer (soja, palmpitten) • 2/3e minder import en opzetten certificeringssysteem. 	<p>In 2019 ligt er een Plan van Aanpak met betrekking tot de implementatie van het Advies van de Commissie Grondgebonden Melkveehouderij, inclusief een uitrolprogramma richting 2025. In dit Plan van Aanpak wordt nader vorm gegeven aan alle aspecten van het advies, inclusief de randvoorwaarden.</p>	
Veiligheid op het erf	Een veilige werkvloer voor melkveehouders, hun familieleden, medewerkers en bezoekers.	<ul style="list-style-type: none"> • Verhogen bewustwording van veiligheid op het erf bij melkveehouders en er actief naar handelen. Dit moet uiteindelijk leiden tot minder ongevallen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen integrale indicator in 2020. Tot die tijd: <ul style="list-style-type: none"> - # RIE's - # Bekeken voorlichtings- / instructiefilmpjes - # Cursussen, bijeenkomsten, workshops, gastlessen 	